

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410262 Öjasjömåla

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410262 Öjasjömåla**

Kommun: Karlshamn

Områdets totala areal: 1,5 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-28

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

6510 - Slätterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Öjasjömåla bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Natura 2000-området Öjasjömåla är det prioriterade bevarandevärdet den artrika slätterängen. Området har trots sin ringa storlek en mycket artrik kärlväxtflora och är ett regionalt viktigt område för flera slättergynnade arter. Slätterängen är representativ för den tidigare mosaikartade markanvändningen som präglade stora delar av Blekinge, före rationaliseringen av jordbruket.

Beskrivning av området

Öjasjömåla är en mindre ensamgård i Karlshamns kommuns norra skogsbygd. Natura 2000-området är en del av den äldre inägomarken där slätter av ängsmark troligen har mycket lång kontinuitet. Ängen låg ohävdad en tid i början på 1990-talet, men slättern har på senare år återupptagits. I ängen växer en mängd olika blommor som alla gynnas av slätter exempelvis darrgräs, slättergubbe (rödlistad som sårbar), solvända, jungfrulin, kattfot, sommarfibbla (nära

hotad), nattviol och jungfru Marie nycklar. Även fjärilsfaunan är artrik med flera hävdgynnade arter som vitfläckig guldvinge, prydlig pärlemofjäril, midsommarblåvinge, ängsmetallvinge (nära hotad) och mindre bastardsvärmare (mindre hotad). Ängen är i stort helt öppen, men träd av björk, ek, gran, ask (starkt hotad) och även rönn förekommer i områdets södra delar, liksom någon enstaka slånbuske. Ängen omges av stenmur och här finns även fina odlingsrösen.

Vad kan påverka negativt

- Upphörd eller minskande hävd (slätter och efterbete) leder på sikt till igenväxning
- Tillskottsutfodring ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i angränsande områden.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

Området saknar formellt skydd eller miljöersättning inom landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen kommer att inleda en dialog med markägaren om möjligheten att ansöka om miljöersättning. Som alternativ kan mellan länsstyrelsen och markägaren upprättas ett avtal för områdets skötsel.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6230 - Stagg-gräsmarker**

Areal: 0,05 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Stagg-gräsmarken i Öjasjömåla är öppen, med inslag av något enstaka träd och buske av björk, ek och slån. Naturtypen återfinns i en liten del i sydväst. Här växer bland annat stagg, blåsuga, solvända, skallra, gökärt, kattfott, darrgräs, jungfrulin och slåttergubbe.

Bevarandemål

Områdets stagg-gräsmarker ska vara minst 0,1 hektar. Gräsmarken ska vara öppen och starkt präglad av bete. Kärnväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter, exempelvis stagg, blåsuga, solvända, skallra, kattfott, darrgräs, jungfrulin och slåttergubbe. Förekomst av träd, buskar och ohävdsarter som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som mycket gott.

6510 - Slåtterängar i låglandet

Areal: 1,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Slåtterängen i Öjasjömåla är en utpräglad torräng i en mosaik med traditionella slåtterytor och äldre åkerlappar. Här växer arter som grönvit nattviol, jungfru Marie nycklar, jungfrulin, nattviol, slåttergubbe, sommarfibbla, knölsmörlblomma, prästkrage, skallra, ängsklocka, ögontröst, backnejlika, knägräs, svinrot, hirsstarr, ängsvädd och darrgräs. Även fjärilsfaunan är artrik med flera arter som ängspärlemofjäril, ängsmetallvinge, brunfläckig pärlemofjäril, midsommarblåvinge, slåttergräsfjäril, vitfläckig guldvinge och mindre bastardsvärmare. Ängen har sen lång tid tillbaka hävdats genom lieslätter, endast med några års uppehåll i början på 1990-talet. Ängen är i det närmaste helt öppen, men med något enstaka träd av björk, ek, gran, tall och rönn. I norra delen finns en hamlad ask. Stenmurar löper längs en del av området.

Bevarandemål

Områdets slåtteräng ska vara minst 1,3 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och präglad av slåtter med efterbete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av slåttergynnade arter, exempelvis grönvit nattviol, jungfru Marie nycklar, jungfrulin, nattviol, slåttergubbe, sommarfibbla, prästkrage, skallra, hirsstarr, svinrot, ängsvädd och darrgräs. Fjärilsfaunan ska vara artrik och innehålla för naturtypen typiska arter, exempelvis ängspärlemofjäril, ängsmetallvinge, brunfläckig pärlemofjäril, midsommarblåvinge, slåttergräsfjäril, vitfläckig guldvinge och mindre bastardsvärmare. Förekomst av träd, buskar och ohävdsarter som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten. Stenmurar och odlingsrösen ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som mycket gott.

Dokumentation

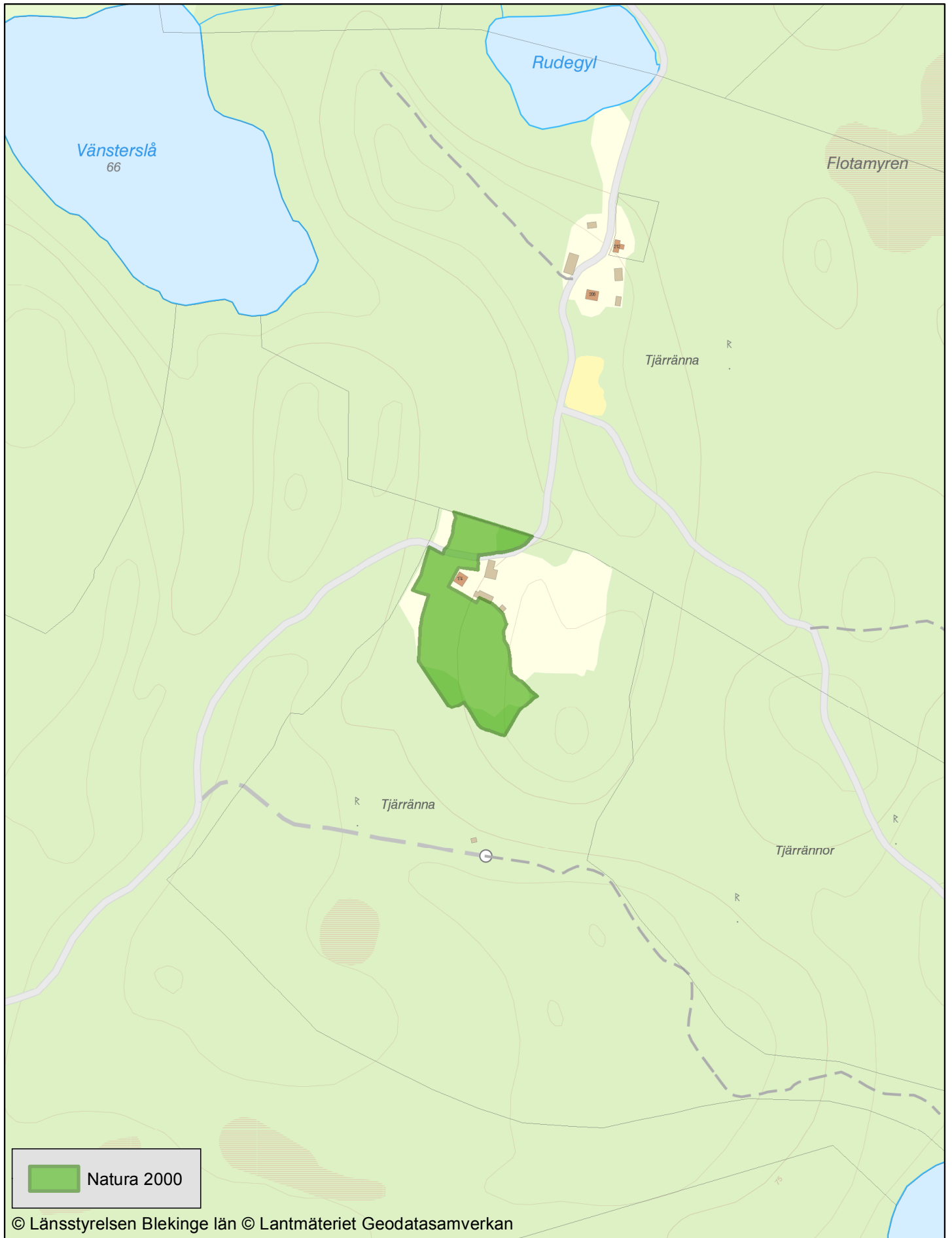
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-10-19)
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig:
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2016. Ängs- och betesmarksinventering. Opublicerat material.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Rikets Allmänna Kartverk 1915-1917. Häradsekonomiska kartan. Halahult, Karlshamn, Blekinge län. Digitalt material © Lantmäteriet. www.lantmateriet.se.

Bilagor

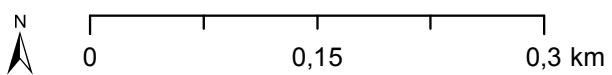
Bilaga 1. Områdeskarta.

Natura 2000 - SE0410262 Öjasjömåla

© Länsstyrelsen Blekinge län © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Kartskala 1:5 000